

מסורת הש"ס

(6) לקמן טז. גיטין טז.
(7) ע"ל חז"ל א. לקמן טז.
(8) קדושין כד. לקמן טז.
(9) ע"ל טז. לקמן טז. כ"ח.
כ"ג. (10) וקדושין מב.
מסנהדרין טז. חמורה טז.
נדה ד' (11) ו"ל מ"ג.
(12) ע"ל טז.
(13) מנחות מ"א. (14) לקמן טז.
(15) (16) ד"ה ט"ז. (17) ו"ל מ"ג.
מק"ל.

תורה אור השלם
1. וקפ"ח כי הוקא
והשקפה קול אלה וזהו
עד או ראה או ידע אם
לרא ידו וקפ"ח ע"ג.
הק"ה א

הנהרות הב"ח
(18) ח"ס ד"ה שיעור ו'
שכונת על שבועתו
נכר ט"ח לא יגיד:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה א"ל לא יגיד
וכו' וקול ק"ל. מזהו ל'
הא כלמה ה"א דע"ל א"ל
מוטל בענינו לומר מן
חייב קרנ' שבעה דלמ"ה
בשמיטת פ"ד הכל מודים
בעד טובה וכו' ונחמ' ר"ש
מוטל ל' כל קפ"ח כלמה
אמאי ל' למרעין דוחיא עד
הי"ט ב' דוקא. וי"ש ע"ה
שמרנו א"ל לרש"י דכ"ד
לקט"ה מלמלא דוחיא עד
הי"ט ב' דוקא ז"ע:
ד"ה שבו וכו' והיוק
שא"י ניב' לא שבת
היוק. קפ"ח לרש"י רש"י
מחלה העושה מלאכה
שקל כהן משקלות וזהו
אף למ"ד דשמיטת הוק
פטור ע"ש בגיטין י"ד:

הכונס פרק ששי בבא קמא

גו.

עין משפט
גר מצוה

יד א ב ג מ"י מ"ד
מהלכות ג"מ ה"ל יד
מגן ע"ש פט טו"ש"ע ח"מ
מ"י ח"מ טפ"ח א:
בז ד מ"י ט"ש טו"ש"ע ט"
טפ"ח ט"ז:
בז ה מ"י מ"י פ"ח מהלכות
עדות הלכה 4: טמג
לא"ן ח' ט"ש טו"ש"ע ח"מ ט"
ל' טפ"ח ב:
ז ו מ"י ט"ש טו"ש"ע ט"
כה"ג"ה:
יח ז מ"י ט"ש ט" טמג ט"
והט"ש"ע ט"ז:
י"ב ח מ"י ט"ש ט" טמג ט"
טו"ש"ע ח"מ ט" ט"
טפ"ח א:
כ ט מ"י פ"ח מהלכות
עדות הלכה 4: טמג
ט"ש ק"ח טו"ש"ע ט" ט"
נכ"מ וכו' ט"ז:
כא ז מ"י ט"ש ט" ט"
טמג ט" טו"ש"ע ט"ז:
כב ז מ"י פ"ח מהל' חובל
ומזיק הלכה 4: וע"ן
נח"מ"ה:
כג ל מ"י פ"ד מהל' ט"ק
חמון הלכה 4: טמג
ט"ש פט טו"ש"ע ח"מ ט"
פ"ח טפ"ח ז:
כד ח מ"י פ"ח מהלכות
חובל ומזיק 4: טמג
ט"ש טו"ש"ע ח"מ ט" ט"
טפ"ח ל:
כה ג מ"י פ"ד מהל' ט"ק
חמון הלכה 4: טמג
ט"ש ט" טו"ש"ע ח"מ ט"
ט" טפ"ח ט:
כו ס מ"י ט"ש ט" ט"
טו"ש"ע ט" טפ"ח ט:

אילימא דשמיא ליה ברוח מצויה ברני אדם נמי ליהיב. וז"ל
כיון שאין חילוק בין מקרב דבר אלל האש ובין מקרב
האש אלל הדבר אמאי אמרין בפרק כל הנשרפין (פסחין דף ע"ג.
(שם) כפמו במקום שפוק חמה או לנה לנא פטור לייחב למ"ד
אש משום חזיו וכן כפמו לפני ארי
ו"ל דודאי אי כפמו והציאו במקום
שפוק חמה או לנה לנא או ארי
חייב אבל החס מירי שכפמו במקום
שהיה ולא היוו ממקומו ולא היו
מזממס הואיל והחמה והאינה והארי
אין עליו נשעה כפימה והאייל
דלמקיל עליו נשעה דקפ"ח דמיה אפילו
כפמו והציאו ט"ש ודמ"ח אהקיל
פטור דמ"ה לורק חן ומרס בידו
ואפילו קרס הוא ונעלו פטור וז"ל
היא דהשן צו את הנחש דפטור
למ"ד מעלמו הוא ל' דמ"ח אמאי פטור
לפי מה שפירש בשמעתין דפי פרה
(דף כ"ג.) ש"ס ידו לתוך פיו
והשן לייחב משום אש דודאי הנחש
יוק האדם וי"ל דמ"ח חס שאין
האדם עדין בעולם:

ממונא בעי ל' ש"ס. וכי תימא
פטור מדמי אדם משום
ללא ידעי ש"ס עדי שקר מ"מ כיון
שאם ידעו וידעין ש"ס עדות שקר
משלס און ש"ן למיתני פטור מדמי
אדם: אלא לחבירה. כגון שאין
לנחמה מה לשלם או שהשן למדינת
היס או כגון שאין אנו יודעים ש"ס
עדי שקר ודוקא שוכר אבל אדם
פטור מדמי שמיס דקבור שלא ישמעו
לו דאין נראה לומר דנקט שוכר
לאשמועינן דלפי שוכר פטור מדמי
אדם שאין זה שום חיוב ולקמן לא
עבד לריכותא אלא מדמי שמיס ועוד
דכפירקין מן (דף ע"ג.) השולח את
הבערה ביד חש"ו פטור מדמי אדם
חייב דיני שמיס שלא ביד פקח הפקח
חייב משמע דשולח פטור אף מדמי
שמיס: פשיטא אם לא יגיד
וכו'. וז"ל מ"ה כשעבר על שבעתו
דכתיב ושמתה קול אלה וי"ל דה"ק
קרא כשעבר (ש) דבדר שאם לא יגיד
היה נושא עון או יגיד קרנ' שבעה
אבל בלא שבעה נמי איכא נשואות
עון דמנוכח כמתני' בלחד דיני
ממונות (פסחין דף ל"ז.) ודוקא כב"ד
דכשאומוסיס און אנו יודעים להעיד
שזכ אינס יכולין להעיד דכיון שהגיד
שזכ אינו חוזר ומגיד והיינו אם לא
יגיד דקרא אבל חון לב"ד אין למוש
שיכול לחזור ולהעיד:

העושה מלאכה במי חמא.
עד שלא נתן האפר
כדמניא במ"ה פרה (פ"ד מ"ד) פרה
נפסלה מלאכה עד שחששה אפר
והמלאכה פוסלת במים עד שישם
האפר לתוכה ובספרי יליף מקרא יסול
אף קדשן מ"ל למשמרת למי נדה
ולא שכבר מי נדה: פטור מדמי
אדם. כ"פ הניקין (גיטין כ"ג.) פ"ח
מנייה למ"ד הוק שאין ניכר שמייה.
היזק: אבל הני אצטרף ליה.
וז"ל הנותן סס המות ממי חידוש הוא
למיתני כדלמרינן לעיל (דף מ"ז.)
דאפילו סס המות דלא עבדא דלאכלה

ככותל רעוע. ללא אפסדיה דלמכתר
קאי: דמעי ליה. כשכפסה
הגיע זה הדליקה: ברוח מזויה. הרי
ניחייב: ברוח שאינה מזויה. דמדי
עמון אפסד. שפסיה קמת חזירו
והוא לא שלח את הבערה ושייה
עמון וגרס להפסיד את הניזק
ולפטור את המבעיר דפטור על עמון
בא"ש: לנפשיס. להוציא ממון מחבירו
לעלמו: ממונא בעי לשלומי. אוחו
ממון שהוציא חייב להחזיר: להכריס.
שכר עדי שקר להוציא מנה מלאונו
למשעמו: פשיטא דאורייתא הוא.
דחייב ברני שמיס: אם לא יגיד.
במרי קא משמע מדקפ"ח אהגדה
משמע שאינו מנדין ממחייב זה ממון
"ועד ק"ל" (טו"ש דף ב:) כל מקום
שנאמר עד הרי כאן שני עדים עד
שפרט לך הכתוב אחד דכתיב לא
יקום עד אחד בלש (דברים י"ז):
אלא כהד. שמחייבו שבעה ובריני
שמיס מחייב דלא הוה מקפיד מחייב
ליה שבעה ולדמלא לא הוה משמע
שקיקרא ומשלס: וסו ליה. דחייבין
ברני שמיס: הטובה מלאכה במי
חמא. ששקל כנגדן משקלות במכתר
גיטין (דף כ"ג.) וכן נפסקין במלאכה: פטור
מדמי אדם. דהיזק שאינו ניכר לא
שמיס היזק. וכלוהו הני מיוחב מתנייתא
יניחו: הכתובים. מקע לו באונו פתחו
וכתבו דלא עבד צ"ה מעשה בגופו:
ר"מ מחייב כסויקן. פלוגמיהו מיפרשא
בהמניח את הכד (לעיל דף ט"ז.) כנתקל
פושע ובמפקיר נזיקין: אלא כסוי
כסופיה. שלא נבעיר זה האש
מהר: דברי הרב שופמן. והיה ל"ס
שלא יעידו: והוא שפסרה. הא דחנן
נפלה בלילה פטור כגון שחמרה
הכהמה והפילה הכותל ללנוס הוא:
אבל לא חפסרה. אלא מעממה נפלה:
פחילו כפשיטא. אלא נפילה דעבד
למיתל: וסופו באונס. דהא לא נפלה
אלא חמרה: הניחא למאן דאמר
כו'. פלוגמא היא כסוף המפקיד
(ב"מ דף מ"ג.) מרי לשיי ד"ס א"כ"ה
דכ"ד יוסף: ה"ג אלא מפני ככוסל
כריא ואפילו לא חפסרה: הניחה
בחמה כו' אמר רבא ואפילו
חפסרה. וככותל כריא: חפסלו
כפשיטא. שהניחה חמה ופשיטא
היא אלא פתיחת הדלת דלמרינן
לקמיה כל מחבולות שיכולה לעשות
עושה אבג לערה: וסופו באונס.
שחמרה: טעמא. מחבולות:
כיון

בכותל רעוע אמר מר הכופף קמתו של
חבירו בפני הדליקה היכי דמי אילימא
דמטיא ליה ברוח מצויה בדיני אדם נמי
דחייב: אלא דמטיא ברוח שאינה מצויה
ורב אשי אמר ל' בטוון אתמר משום מצויה
בטוון באש: אמר מר יהושכר עדי שקר
ה"ד אילימא לנפשיה י' ממונא בעי שלומי
וברני אדם נמי ניחייב 'אלא לחבירה
והיודע עדות לחבירו ואינו מעיד לו
במאי עסקינן אילימא בבי הרי פשיטא
דאורייתא הוא 'אם לא יגיד ונשא עונו
'אלא בחד ותו ליכא והאיכא (סימן העושה
בסם שליח חבירו נשבר) ה' העושה מלאכה
במי חמא ובפרת חמאת פטור מדמי אדם
וחייב ברני שמיס והאיכא ה' הנותן סס המות
בפני בהמת חבירו פטור מדמי אדם וחייב
ברני שמיס והאיכא ה' השולח את הבערה
ביד חרש שוטה וקמן פטור מדמי אדם
וחייב ברני שמיס והאיכא ה' המבעית את
חבירו פטור מדמי אדם וחייב ברני שמיס
והאיכא ה' נשברה כרו ברה"ד ולא סלקה
נפלה גמלו ולא העמידה ר"מ מחייב כהיוקן
וחכ"א פטור ברני אדם וחייב ברני שמיס
אין מיהא איכא טובא והני אצטריכא ליה
מהו דתימא ברני שמיס נמי לא ליחייב
קמ"ל הפורץ גדר בפני בהמת חבירו מהו
דתימא כיון דלמסתריה קאי מה עבד
ברני שמיס נמי לא ליחייב קמ"ל הכופף
קמתו של חבירו נמי מהו דתימא לימא מי
הוה ידענא דאתיא רוח שאינה מצויה וברני
שמיס נמי לא ליחייב קמ"ל ולרב אשי
דאמר נמי בטוון איתמר מהו דתימא אנא
כסוי כסיתיה ניהלך וברני שמיס נמי לא
ליחייב קמ"ל והשוכר עדי שקר נמי מהו
דתימא לימא "דברי הרב התלמיד
דברי מי שומעין וברני שמיס נמי לא ליחייב
קמ"ל והיודע עדות לחבירו ואינו מעיד לו
נמי מהו דתימא מי יימר דכי הוה "אתינא)
מסתרינא ליה הוה מודה דלמא הוה משתבע
לשקרא וברני שמיס נמי לא ליחייב קמ"ל:
נפצה בלילה או שפרצה לסמים כו'. אמר
רבא והוא שחמרה אבל לא חמרה מאי
חייב היכי דמי אילימא בכותל בריא כי לא
חמרה אמאי חייב מאי ה"ל למעבד אלא

בכותל רעוע כי חמרה י' אמאי פטור
חמרה כפשיטא וסופו באונס הוא
הניחא למ"ד תחילתו וסופו באונס אלא למ"ד תחילתו
בפשיטא וסופו באונס חייב מאי איכא למימר
אלא מותני' בכותל בריא ואפילו לא
חמרה וכי איתמר דרבה אסיפא איתמר
הניחה בחמה או לא מבועיא לחרש שוטה
וקמן ויצתה והיוקה חייב אמר רבא "אפי'
חמרה נמי מהו דתימא הויה לה תחילתו
בפשיטא וסופו באונס קמ"ל דכולה
פשיטא היא מ"מ דאמר ליה מידע ידעת
דכיון דשבתה בחמה כל "מצדקא דאית
לה למעבד עבדא ונפקא: הוציאה לסמים
לסמים חייבין: פשיטא

חייב ברני שמיס ושמה און כל כך חידוש:
בסוי' בסיתיה. וז"ל גלי ודוע למקום
למה נמכין אס לטובה אס לרעה וי"ל
דלפי' כמתכין לטובה שלא ימהר
לשרוף ויכול להלל בעל הבית כחון
קך מ"מ ברני שמיס חייב דלבעי ליה
לאזהורי ולאסקוי אדעתיה שלא יבא
לו הפסד נכך: מהו דתימא הויה לה
תחילתו בפשיטא וסופו באונס קמ"ל
דכולה פשיטא היא. ק"ק דה"ל
למימר מהו דמיתא כולה אונס הוא
וכגון שנעל כל כך יפה שאינה יכולה
לנאח אלא בחמירה קמשמע לן
דפושע הוא אלא חמירה שהייתה
בחמה:

פשיטא

מוסף רש"י
העושה מלאכה במי
חמא. שקל כנגדן
משקלות. ומהו וכל מעשה
נפסלים מלאכה י'
מ"ה העלה דברה
לחומה וכן פרה מהמה
נפסקין במלאכה. דמתי
למי נדה. ולמ"ד שיש
עליה עול. ובמי חמא
חייב למשמרת למי נדה.
והני כפסרי מה מ"ל
שיכול און ל' פסלה מלאכה
חמא אלא כפסרי ומנין
אף מים מ"ל למשמרת
למי נדה. ולמ"ד שיש
משמרת לקן ללא לבר
אמר (גיטין כ"ג.) פטור
מדמי אדם. לשלם חייב
ברני שמיס. שרענת
לכלל לרשעט שמסין
לנפקא את י' פסלה (שם.)
שנברה כדו כו' וחייב
ברני שמיס. משום דלא
סלק (לעיל כ"ג.)